

ich charakter (liczba miała większe znaczenie, niż jakość), bo miały one na celu złagodzenie bardzo negatywnych społecznych i ekonomicznych skutków wysokiego bezrobocia (liczba osób pracujących zwiększyła się pomiędzy rokiem 2013, a 2018 o ponad 70 tys.). Skutkiem tego wolniej rozwijały się działalności wymagające wysokokwalifikowanych kadr, o wyższym poziomie zaawansowania, bazujące na innowacyjności. Jedną z konsekwencji tego stanu jest niski poziom wynagrodzeń. Niestety barierą dla wzrostu zatrudnienia był także niski poziom kwalifikacji części osób bezrobotnych oraz postawy niesprzyjające podejmowaniu aktywności zawodowej (w 2019 roku przy powszechnie zgłaszanym przez pracodawców deficycie pracowników, aż 41% osób zarejestrowanych jako bezrobotne, pozostaje bez pracy ponad 1 rok, co w praktyce oznacza, że nie są zainteresowane podjęciem pracy). Rynek pracy województwa był dotąd konkurencyjny przede wszystkim ze względu na niższe wynagrodzenia i celem na kolejne lata jest zmiana tego stanu poprzez doprowadzenie do konkurencyjności, opierającej się na jakości kadr. Jednym z efektów realizacji Strategii ma być gospodarka województwa w znacznie większym stopniu twórcza i nowoczesna, oferująca miejsca pracy dla osób o wysokim poziomie kwalifikacji i aspiracjach rozwojowych (gospodarka oparta na wiedzy – atrakcyjna nie tylko dla mieszkańców województwa, ale także przyciągająca młodych ludzi z innych regionów, czy z zagranicy), a także oferująca wysokie wynagrodzenia. Docelowo konieczne jest tworzenie warunków dla rozwoju podstaw kształtowania się modelu gospodarki 4.0.

Podkreślić należy, że procesy rozwoju społecznego cechują się dużą inercją. Strategia zakłada kształtowanie prorozwojowych postaw mieszkańców – przełamanie marazmu, niskiego poziomu aspiracji, niewielkiej aktywności, które charakteryzują część regionalnej społeczności i przekładają się na niekorzystne wskaźniki, lokujące kujawsko-pomorskie wśród słabszych regionów w zakresie rozwoju społecznego. Podjęcie działań, nawet na dużą skalę, wymaga wytrwałości i konsekwencji w ich realizacji, bowiem konkretne efekty mogą zaistnieć dopiero w dłuższym okresie. Ich wpływ na rozwój może być wówczas relatywnie znaczący i zaowocować szybką poprawą sytuacji (mierzoną na przykład statystycznymi wskaźnikami rozwoju). Głównie z tego powodu horyzont niniejszej Strategii został określony symbolicznie jako „2030+”. W okresie zaledwie dekady nie jest bowiem możliwe zakończenie procesu przyspieszenia rozwoju (czyli ulokowanie województwa wśród najlepszych regionów w zakresie wszystkich istotnych aspektów, kształtujących jakość życia), dlatego działania te będą kontynuowane po roku 2030. Ocenia się, że dzięki przyspieszeniu rozwoju województwa, stan taki będzie możliwy do osiągnięcia pod koniec lat 30-tych XXI wieku, bowiem zagadnienia rozwoju społecznego, w tym zwłaszcza edukacji i jej wpływu na konkurencyjność rynku pracy, są procesami wieloletnimi. Dlatego też okres obowiązywania Strategii, będzie przede wszystkim okresem tworzenia podstaw i wprowadzania niezbędnych rozwiązań o charakterze inwestycyjnym i organizacyjnym, ale tylko wybrane efekty polityki przyspieszenia rozwoju będą możliwe do odnotowania w stosunkowo krótkim czasie jednej dekady. Z tego powodu, w procesie monitorowania, ważniejsza od oceny aktualnego stanu rozwoju województwa, powinna być weryfikacja tempa i konsekwencji realizowania zaplanowanych działań, gdyż to one będą wpływały na zakładane cele długofalowe prowadzonych działań. Typowa dla sfery społecznej duża inercja skutków w stosunku do przeprowadzonej interwencji powoduje, że sukces realizacji tej Strategii powinien być oceniany na podstawie tempa i skali wprowadzanych rozwiązań, a nie na podstawie wystąpienia ich efektów.

Niezwykle istotnym wyzwaniem Strategii przyspieszenia rozwoju województwa jest także wciąż zbyt niski stan rozwoju gospodarczego województwa. Wyrażany jest wskaźnikami odnoszącymi się do podmiotów gospodarczych - ich liczby, struktur branżowych i wielkościowych, potencjału, sytuacji ekonomicznej, innowacyjności, powiązań z kapitałem zewnętrznym, wpływu na globalne procesy rozwoju gospodarczego, a całościowo składającymi się na konkurencyjność gospodarki regionu, którą generalnie (nie odnosząc się do poszczególnych dziedzin) należy ocenić jako umiarkowaną. W kontekście powiązań ze stanem rozwoju społecznego należy podkreślić, że z jednej strony dotychczasowy charakter gospodarki województwa jest adekwatny do charakteru i konkurencyjności jego zasobów ludzkich, ale jednocześnie ograniczona możliwość (lub jej brak) realizacji aspiracji zawodowych w wielu dziedzinach, jest przyczyną odpływu z województwa ludności – często młodej i ponadprzeciętnie dobrze wykształconej, a więc przyczyniającej się do poprawy konkurencyjności gospodarki tych regionów, w których mogą się zawodowo rozwijać. W dłuższej perspektywie, poprawa szeroko rozumianego poziomu rozwoju gospodarczego będzie więc z jednej strony służyć, a z drugiej strony będzie skutkiem, absorpcji coraz lepiej wykształconych pracowników (jednak niezbędnym tego warunkiem jest znaczący postęp w jakości kształcenia, głównie poprzez rozwój nowoczesnego szkolnictwa zawodowego).